

ТРИВЧНА СТАДІЯ

Вівторок,
28
січня
2003 року
№1 (2009)
Газета
виходить
з 1930 року

Український державний університет водного господарства та природокористування

До 100-річчя з дня народження

Антон Михайлович ЯНГОЛЬ (29.01.1903-18.04.1983)

Серед видатних імен вчених і викладачів, які складають честь та славу нашого навчального закладу, золотими літерами вписане ім'я Антона Михайловича Янголя

А.М.Янголь народився 29 січня 1903 року в с. Поток Кагарлицького району Київської області в багатодітній селянській сім'ї. Він пройшов довгий і тернистий шлях від учня приходської школи до відомого вченого в галузі гідромеліорації, засновника наукового напряму з двобічного регулювання водного режиму осушуваних ґрунтів.

В 1923-1925 рр. А.М.Янголь навчався в Мироцькому технікумі, звідки був переведений до Київського інженерно-меліоративного інституту, який закінчив у 1928 році. Після закінчення вузу А.М.Янголь спочатку працював спеціалістом на Північній обласній меліоративній станції (1928-1930 рр.), а потім науковим співробітником, керівником сектору осушення Українського науково-дослідного інституту гідротехніки і меліорації (УкрНДІГіМ, Одеса 1930-1934 рр., Київ 1934-1941 рр.).

У роки Великої Вітчизняної війни Антон Михайлович - полковий інженер, воював у військах Західного і 3-го Білоруського фронтів, був двічі поранений, нагорджений орденом «Червоної Зірки» і медаллю «За перемогу над Німеччиною».

Після другого поранення в 1944 році А.М.Янголь повернувся до наукової роботи в УкрНДІГіМ, де працював завідувачем відділом осушення (1944-1960 рр.) і заступником директора з наукової роботи (1950-1952 рр.). У 1947 році А.М.Янголь захистив кандидатську дисертацію, присвячену обґрунтуванню способів і норм осушення перезволожених ґрунтів, розрахункових модулів дренажного стоку, параметрів регулюючої мережі з гончарного і кротового дренажу тощо.

З 1951 по 1960 роки він працював за сумісництвом доцентом кафедри експлуатації гідромеліоративних систем Київського гідромеліоративного

інституту.

1960 року вчений переїздить до м. Рівного, де протягом 1960-1973 років очолює кафедру гідромеліорації Українського інституту інженерів водного господарства, яка разом з вузом переведена з м. Києва.

В 1968 році А.М. Янголь захистив докторську дисертацію, в якій розробив теорію і практику двобічного регулювання водного режиму осушуваних торфових і мінеральних ґрунтів в умовах України. Його науково-технічні розробки знайшли відображення у 65 друкованих працях, у тому числі у 2 монографіях та більш ніж у 50 статтях, опублікованих у різних виданнях. Вони увійшли практично в усі галузеві нормативно-технічні документи з проектування та експлуатації осушувально-зволожувальних систем. За успіхи, досягнуті в науково-педагогічній роботі, Антон Михайлович отримав учене звання професора, обраний членом Пленуму ВАСГНІЛ СРСР (відділення гідротехніки і меліорації).

Наукова діяльність А.М.Янголя відома не тільки в колишньому СРСР, але і за кордоном. Він займався всім комплексом питань осушувальних меліорацій, і в даній

галузі був та залишається визнаним авторитетом. У навчальному процесі, на виробництві за його методиками та формулами виконуються водно-балансові розрахунки, визначаються відстані між дренами, розміри закритих колекторів. Практично всі площини осушувально-зволожувальних систем в Україні запроектовані і експлуатуються з використанням розроблених ним рекомендацій.

Під керівництвом А.М.Янголя десятки молодих вчених починали свій науковий шлях і успішно захистили дисертації. Серед його учнів та послідовників - доктори наук, професори О.В.Скрипник, А.В.Яцик, М.О.Клименко, М.О.Лазарчук, Л.Ф.Кожушко, А.М.Рокочинський, професор Г.С.Потоцький, кандидати наук, доценти С.М.Коробченко, В.А.Кузьминський, С.П.Майструк, Г.І.Сапсай, В.А.Живиця й ін. На кафедрі гідромеліорації УПІВГ А.М.Янголь виховав сотні інженерів-гідротехніків, які успішно працюють і сьогодні як в Україні, так і в інших державах.

Заслуги видатного вченого в галузі меліоративної науки і практики високо оцінені державою - крім бойових нагород, він удостоєний ордена Трудового Червоного Прапору, двох медалей «За доблесну працю у Великій Вітчизняній війні» та медалі «За трудову доблесть». Його наукові розробки багато разів експонувалися на Всесоюзний ВДНГ, де були удостоєні великої срібної і трьох малих срібних медалей.

Антон Михайлович і зараз залишається прикладом як для виробничників, так і для вчених та викладачів у досягненні мети, наполегливості у творчих пошуках, високопорядності і чесної людини.

Колектив кафедри гідромеліорації.

Талхі Фузі Мухаммед : "Знання, отримані у „водному”, допоможуть навчати алжирських студентів"

Наші зимові свята алжирець Талхі Фузі Мухаммед зустрів в Україні - у сім'ї свого алжирського товариша, який одружився з українською дівчиною і живе в Києві понад двадцять років. Разом з друзями

Фузі побував біля головної ялинки країни, погуляв вулицями святкового Рівного, скосив смачних українських страв, послухав колядки, побачив різдвяні вертепи.

- **Зимові свята - певно, найулюбленіші для українців: Різдво, просто Новий рік і старий Новий рік, Водохреща...А як зустрічають новий рік в Алжирі? Яке свято з головним для алжирців?**

- Новий рік ми зустрічамо, як правило, з сім'єю. Збирасмося в батьків - сестри, брати з сім'ями. За святковим столом - традиційні алжирські страви, такі як кус-кус, лабюш, смажена курка, баранина, багато овочів і фруктів, сідні солодощі. Напої - лише безалкогольні.

В Алжирі дивовижно переплелися мусульманські традиції і європейські звичаї. Адже Ель-джазаїр (арабська назва Алжиру) протягом свого історичного шляху знаходився під протекцією Риму, Османської імперії, Франції. Тому молодь святкує Новий рік на дискотеках, в ресторанах, нічних клубах. Люди ж старшого покоління і під час цього свята дотримуються строгих мусульманських традицій.

Найбільше ж мусульманське свято - Ід аль-фітр, яке знаменує закінчення рамадану. Тоді вже святкують всі - зранку до вечора. Рамадан - місяць посту, якого дотримуються всі мусульмани, де б вони не жили. Від сходу до заходу сонця

правовірним мусульманам заборонено пити, їсти, курити. У цей час, крім роботи, потрібно читати Коран та поринати в благочесні роздуми. Все починається оживати лише після сьомої вечора. На вулицях знову з'являються машини і переходжі, відкриваються кафе. Втамувавши голод, алжирці здійснюють вдячну молитву і виходять на вулицю. У центрі міста справжні народні гуляння. Люди не слагають спати, щоб не пропустити "ранкову вечерю". Лише зі сходом сонця все затикає.

- **Розкажіть, будь ласка про свою сім'ю.**

- Моя сім'я - традиційна алжирська сім'я. У батьків, окрім мене, ще п'ятеро синів і дві дочки. Батько - державний службовець, мати - домогосподарка. Всі брати і сестри отримали вищу освіту. Один брат навчався в Америці, інший - в Німеччині. Я самого часу закінчив Воронезький технологічний інститут. У нашій країні взагалі вважається престижним отримати вищу освіту, адже це шлях до успішної кар'єри, добробуту сім'ї, зрештою, для розвитку країни. В Алжирі багато навчальних закладів, вища освіта є безкоштовною, приблизно 95 відсотків студентів отримують стипендію. Підтримкою держави користуються і ті молоді люди, які вирішили навчатися за кордоном.

- **Ви аспірант нашого університету. А чому обрали саме спеціальність "водопостачання"?**

- Я працюю викладачем хімії і очистки води в університеті м. Бешар. Тема моєї наукової роботи - очистка води. Адже вода для Алжиру - проблема номер один, як і для всього нашого континенту. Географічне розташування і клімат країни такий, що водних ресурсів тут мало. Три чверті території Алжиру займає найбільша пустеля світу Сахара, а також напівпустелі. Сахара дуже багата корисними копалинами, зокрема, тут є нафта і газ - основні каталізатори економічного росту країни.

Водні ж ресурси нашої країни дуже обмежені. А без них не вирішити проблем соціального і економічного характеру.

Кількість опадів у Алжирі невелика, та її випадають вони нерівномірно. Багато гірських рік у спеку пересихає. Особливо не вистачає води на півдні країни. Між тим, саме тут зосереджені великі запаси підземних вод. Вони і живлять сахарські оази з їх знаменитими фініковими пальмами, ланцюжками колодязів на шляху верблюжих караванів. Алжирців приваблюють великі можливості базового землеробства. І, звичайно, вода необхідна людям для споживання.

А взагалі, природа нашої країни чудова і різноманітна - тут і море, і пустеля, і гори, і ліси, і степи. Особливо гарніми є гірські озера. Навіть не віриться що всі ці водойми щучні: настільки органічно вони вписуються в ландшафт.

Чому я обрав Український державний університет водного господарства та природокористування? УДУВГП, як я дізнався, - провідний вищий навчальний заклад України водогосподарського профілю, велика увага тут приділяється проблемам очистки води, гідротехнічному будівництву, с наукові школи з цих напрямків. Отож, я вирішив вступати до аспірантури саме вашого університету. Моїм науковим керівником є доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри водопостачання і водовідведення Микола Гіроль - відомий фахівець у галузі водоочистки.

До речі, раніше в Україні, та і в інших республіках Радянського Союзу, навчалося

багато студентів з Алжиру. Спідівся, що ця співпраця між Україною і Алжиром знову відродиться, адже наші країни в цьому зацікавлені.

Розмовляла Анна ЄЗЕРСЬКА.

Не журися!

У більшості молодих людей проблеми поділяються на дві категорії - загальнолюдські і студентські. До загальнолюдських відноситься побудова кар'єр, пошук своєї другої половинки, розуміння, підтримки, ідеалу в житті, добробуту. До студентських - проблеми, які хвилюють мабуть усе студентство - побутові умови, харчування, здача сесій, стипендія, майбутня робота...

Все ж таки, найлегче всього живеться студентам-оптимістам. Для них, здається, і проблем не існує. Вони на все дивляться

простіше, з гумором. Аби друзів хороших було більше. Друг завжди допоможе вирішити будь-яку проблему - він порадить, підтримає або відрадить. Немає де переноочувати - йдеш до нього, де позичити гроши - певно ж, у товариша. Тож, справедлива приказка - не май сто рублів, а май сто друзів.

А тому моя порада усім студентам - ніколи не впадайте у відчай і не сумуйте, а посміхайтесь, спілкуйтесь з друзями і, можливо, в новому році вам пощастиТЬ більше!

Алла ГУК.

Настрій

...Ось і розпочався новий рік. Як відомо, він дає можливість почати все заново, з новими силами, з білого листка. Все найгірше і сумне ми залишили в минулому році.

Проблеми, звісно, невічерпні - одні вирішуються, з'являються інші. Які ж проблеми хвилюють студентів? Про це ми спробували дізнатися у самих студентів.

В першу чергу - проблема грошей. Студента, що навчається за контрактом, турбує те, як оплатити наступну сесію, а бюджетника - як прожити на стипендію.

ТРИБУНА СТУДЕНТА *Побут*

Гуртожиток чи рідний дім

У рамках року молоді, оголошеного Рівненською облдержадміністрацією, відбувся огляд студентських гуртожитків. В ньому, зокрема, взяли участь і наші гуртожитки № 1 і №6.

Як розповіла Зоя ЯРОШЕВСЬКА, головний спеціаліст ради Федерації профспілок області з соціальних і житлово-побутових питань, керівництво УДУВГП і профспілкові комітети університету зробили чимало для створення належних умов проживання студентів. Діє положення про гуртожиток, розроблені санітарні паспорти, більшість гуртожитків своєчасно підготувались до початку навчального року, відремонтувавши житлові кімнати, місця загального користування, впорядкувавши територію навколо корпусів. У студмістечку працює своя перукарня, є продовольчий магазин, прокатний пункт, облаштовується централізована пральння. А в гуртожитку №3 - облаштована і знаходиться у зразковому стані кімната для гостей. Посильна для студентського гаманця і оплата за проживання у гуртожитках - 20 гривень на місяць.

Здається, на належному рівні у нас все: і умови проживання, і виховна робота, і діяльність студентських рад, що розвивають самоврядування... Хоча і проблем, звісно, не бракує. Отож, сподіваємося, що на цьому

робота керівництва і профспілок не припиниться, і вони будуть турбуватися про мешканців гуртожитків надалі. Які ж зміни чекають на них в цьому році?

За словами проректора В.М.Трача, на капітальний ремонт гуртожитків виділено 334 тис. гривень. До складу

основних капітальних робіт входить: заміна віконних блоків у місцях загального користування, ремонт душових та перестилання підлоги в гуртожитку №2, ремонт сходів у 4-му гуртожитку, санузлів і заміна лінолеуму в гуртожитку №5, ремонт покрівель у гуртожитку №6, умивальних приміщень в усіх гуртожитках. Щодо потокових ремонтів, на них виділено 161 тис. гривень. Передбачається також ремонт центрального входу гуртожитку №1, місця загального користування в усіх гуртожитках.

Голова облдержадміністрації Микола Сорока доручив вивчити можливість подання у гуртожитки води безкоштовно або за рахунок вищих навчальних закладів. Крім того, він призначив свого заступника Василя Берташа куратором підготовки у відведені строки проектів добудови прально-лазневих відділень та кімнат гігієни у студентських гуртожитках.

Одним абзацом

- З нагоди 10-річчя АН вищої школи України почесною грамотою Міністерства освіти і науки України нагороджено Е.А.Зіня - доктора економічних наук, завідувача кафедри регіонального управління за багаторічну сумлінну працю, особистий внесок у розвиток національної освіти і науки України, плідну науково-педагогічну діяльність.

- Студенти МФ та автотранспортного технікуму, викладачі кафедри автомобілів і автомобільного господарства взяли участь у діловій зустрічі "Автомобільний транспорт - сучасний стан і перспективи розвитку", яка відбулася в обласній державній бібліотеці.

- У рамках "Програми розвитку партнерських відносин міліції з громадськістю" відбулася зустріч студентів університету з працівником паспортно-іміграційної служби майором В.С.Булигою.

- У Рівному на базі Волинського ресурсного центру створено Міжвузівський центр міжнародних громадських зв'язків. Мета центру - забезпечення навчальних закладів інформацією та методичною літературою про розвиток партнерських стосунків між українськими та зарубіжними навчальними закладами.

- На засіданні вченої ради університету розглянуті питання про стан матеріально-технічної бази кафедри військової підготовки та перспективи її розвитку; стан охорони праці в підрозділах університету, оплати праці професорів і доцентів.

- На засіданні ректорату розглядалися питання про стан громадського харчування в університеті, фізкультурно-масову та спортивну роботу в автотранспортному технікумі, працевлаштування випускників 2002 року.

- Завідувач кафедри екології М.О.Клименко як представник Всеукраїнської екологічної ліги взяв участь у парламентських слуханнях про дотримання вимог природоохоронного законодавства, які відбулися у Верховній Раді.

- Укладено угоду про співпрацю між УДУВГП та громадською організацією "Клуб Економіки 2000" (Болгарія).

- Розпорядженням голови Рівненської обласної ради оголошено конкурс щодо призначення на громадських засадах з числа молоді помічників-референтів депутатів обласної ради та помічників голови обласної ради в усіх районах та містах області. За додатковою інформацією звертайтесь за адресою: м. Рівне, майдан Просвіти, 1, тел 695-262.

- З 17 лютого поновлює роботу Школа педагогічної майстерності при ЦНІТ. Керівник школи - С.М.Гончаров. Головне завдання школи - надання допомоги молодим викладачам та аспірантам у їх професійному становленні.

Кафедра

Як риба у воді

На факультеті екології і землевпорядкування створена кафедра водних біоресурсів

Тут готуватимуть спеціалістів-рибоводів, які працюватимуть у рибводгospах, ветеринарних та експертних службах, розводитимуть рибу, слідкуватимуть за її здоров'ям та санітарним станом.

Як відомо, риба є частиною водної екосистеми, тому не можна її розглядати окремо, навичуючи стан води, рослинності, інших гідробіонтів - простіших, червів, молюсків, водних птахів, ссавців. Майбутнім спеціалістам за родом їх професійної діяльності необхідно знати хвороби риб та те, як їх від цього вберегти.

Чисельність населення планети постійно зростає. Зростають і потреби людства в харчових ресурсах, а земельні ресурси обмежені. Тому одним з шляхів вирішення продовольчих проблем є освоєння ресурсів Світового океану та прісних водойм. Так, Світовий океан дає людству 47,2 млрд.тонн продукції чи 2.17×10^{13} Ккал. Рибна продукція є надзвичайно корисною, повноцінною їжею, багатою на вітамін D і

Ета таку важливу для нашого мозку речовину як фосфор. Отож, освоєння аквакультури є перспективною і актуальнюю галуззю науки, а спеціальність, яку отримають наші студенти, буде потрібною на ринку праці.

Завідує кафедрою доцент, кандидат ветеринарних наук, Галина Петрівна Воловик. На кафедрі працюють доктор ветеринарних наук, академік УААН - Микола Станіславович Мандигра, три доценти, три кандидати ветеринарних наук, три кандидати сільськогосподарських наук, кандидат біологічних наук. На кафедрі викладають ще й працівники Інституту епізоотології та обласного рибгospу.

...До речі, приміщення кафедри прикрашають гарні акваріуми, куди вже запущені шуки, карасі, за життєдіяльністю яких спостерігають студенти. Не вірите? Завітайте і самі побачите.

Елеонора КОСОЛАПОВА,
викладач кафедри водних біоресурсів.

ТРИБУНА СТУДЕНТА

Будьмо здорові

П и л ь н у й з д о р о в ' я з м о л о д у

Працівники санаторію-профілакторію проаналізували захворюваність студентів нашого університету і прийшли до висновку, що вона має тенденцію до значного зростання. Прокоментувати ситуацію ми попросили завідувачку санаторію-профілакторію Зінаїду ШЕВЧЕНКО

- В основному, це захворювання кишково-шлункового тракту (виразкова хвороба шлунку та гастродуоденіти), нервової системи (за рахунок вегето-судинної дистонії), ендокринні захворювання (ріст цукрового діабету), захворювання нирок (піелонефрит), серцево-судинної системи і хвороби крові.

Треба зауважити, що на погіршення стану здоров'я студентів впливає ряд комплексних причин. Головною причиною цього є, насамперед, несприятливі екологічні умови в регіоні, що не могло не відобразитися на здоров'ї. Не другорядними є також умови проживання молодих людей (які є не дуже сприятливими), харчування (не завжди раціональне і повноцінне). І, звичайно, шкідливі звички - куріння, вживання алкоголю, наркотиків. На жаль, частина студентів безпечно ставиться до свого здоров'я, не своєчасно стає на диспансерний облік та звертається за медичною допомогою, що теж не кращим чином впливає на стан їх здоров'я.

Зауважу, що стан здоров'я кожної людини залежить і від її знань про здоров'я, особистої гігієнічної культури, поведінки, звичок. Між іншим, за визначенням Всесвітньої Організації Охорони Здоров'я, здоров'я - це стан повного фізичного, психологічного і соціального благополуччя. А не лише відсутність хвороби, як вважає більшість з нас. Отож, здоровий спосіб життя - це спосіб життя, спрямований на

збереження і зміцнення здоров'я. Основними складовими його є режим праці і відпочинку, фізична активність і загартування, раціональне харчування, психогігієна і психопрофілактика, охорона навколошнього середовища, самоконтроль за станом здоров'я і самооздоровлення з використанням традиційних і нетрадиційних методів, профілактика і боротьба з вживанням алкоголю, наркоманії і токсикоманії, курінням, статево-вихованням і сексуальна культура, профілактика СНІДу і особиста гігієна.

Наш санаторій-профілакторій займає важливе місце щодо надання студентам лікувально-профілактичної допомоги. Важливо, що студенти можуть отримати необхідну допомогу без відриву від навчання. Санаторій-профілакторій розрахований на 75 ліжок в один стаціонарний заїзд (а всього відбувається 11 заїздів), практикується амбулаторне лікування - за курсівками.

Що ж до основних методів оздоровлення і лікування в санаторії-профілакторії, то це, насамперед, немедикаментозна терапія, в тому числі нетрадиційна.

Для цього використовуємо лікувальну базу санаторію, а саме - водолікувальню, тепполікування, електростврумування, зал лікувальної фізкультури, сауну, кабінет масажу. Але в зимовий період, на жаль, скористатися усіма можливостями бальнеологічної терапії неможливо, адже температура низька,

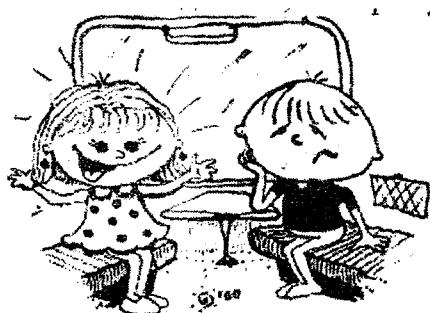
немає централізованої подачі гарячої води, а водонагрівач не забезпечує роботи усього відділення.

У профілакторії ми застосовуємо дієтичне харчування, вітамінізацію йї. Студенти харчуються збалансовано, а окрім того, перед кожним прийомом їжі вживають лікувальний фіточай (шлунковий, серцево-судинний, нирковий, імунно-модулюючий).

Особливо турбус, що недостатньо оздоровлюється диспансерна група, ті, що часто хворіють, а також постраждали в наслідок аварії на ЧАЕС. Оздоровлення цих категорій студентів відбувається лише наполовину.

Санаторій і здорові пункт університету постійно співпрацюють щодо оздоровлення студентів і відбору молодих людей, які найбільше потребують оздоровлення. Це дозволяє враховувати всі несприятливі фактори, що впливають на захворювання, і ефективніше використовувати можливості санаторію-профілакторію.

Та все ж, ця робота має бути чіткою і конкретною, особливо після проведення періодичних і цільових оглядів студентів. Ми повинні разом зі студентським профкомом працювати за конкретними планами лікувально-оздоровчих заходів, ширше використовувати всі наявні можливості.

Ці необхідні вітаміни...

Разом із зимовими холодами до нас приходить чимало проблем, пов'язаних з нашим здоров'ям. Адже запас вітамінів, які ми отримали влітку та восени, відчутно скоротився. А отже, ослабла й імунна система, з'явився авітаміноз.

Для нормальної роботи імунної системи людині необхідно отримувати ряд вітамінів та мікроелементів, які повинні, в першу чергу, надходити з їжею. Насамперед - це антиоксиданти А, Е, С та вітаміни групи В.

Вітамін А міститься в продуктах як тваринного, так і рослинного походження. Особливо його потребують щитовидна залоза, печінка, органи слуху, впливає він і на зір. Це один з вітамінів, що зберігає здоров'я і молодість. Основні джерела вітаміну А -

печінка, вершкове масло, ячений жовток, морква, риб'ячий жир, темно-зелені овочі.

Вітаміни групи В регулюють функцію нервової системи, а також беруть участь в обміні речовин. Вони є у яйцях, печінці, картоплі, гречці, вівсі, горосі, капусті, темних сортах хліба.

Вітамін С особливо необхідний навесні. Завдяки йому наш організм стає стійкішим до інфекційних захворювань. Найбільше вітаміну С у сухій шишичині, квашеній капусті, смородині, зеленій петрушці, плодах ківі, лимонах. Вітамін D зміцнює зуби і запобігає захворюванню на рапіт. Високий вміст цього вітаміну - у зародках зернових, пивних дріжджах, риб'ячому жирі, ікрі, гречці. Багато його і в молоці.

Вітамін Е, так званий «токоферол», що в перекладі означає «той, що дає потомство», сприяє розвитку м'язів і нормалізує м'язову діяльність. Ним багаті зелені рослини, особливо листки салаті.

Є він також і в м'ясі, печінці, молоці. А загалом, кожному корисно урізноманітнювати своє харчування: сухофруктами, горіхами, зеленою цибулею, настоями трав. А от щодо тепличних овочів, то вони мало чим зможуть поповнити запас вітамінів у вашому організмі.

“Велика сімка” з Рівного

Академіком Академії наук вищої школи України обраний доктор технічних наук, професор С.В.Кравець - ректор Українського державного університету водного господарства та природокористування.

У нашій області на даний час працює сім академіків АН вищої школи України. Четверо з них – представники УДУВГП. Окрім С.В. Кравця, це доктор технічних наук Є.М. Бабич, доктор економічних наук Е.А. Зінь, доктор фізико-

математичних наук В.Ю. Слюсарчук – голова обласного відділення АН вищої школи.

Рівненський гуманітарний університет представляють доктор філологічних наук К.Шульжук та доктор історичних наук А.Черній. Академіком Академії наук вищої школи обраний також ректор Рівненського економіко-гуманітарного інституту А.Дем'янчук.

До речі, до складу цього закладу можуть бути обраними лише доктори наук, професори, які працюють у вищих навчальних закладах і активно займаються науковою роботою. Їх завдання також сприяти інтеграції науки в освіту, впровадженню наукових досліджень у виробництво, проведенню науково-технічних заходів, виданню наукової літератури для студентів і працівників вищої школи.

Людмила СТУПЧУК.

Ректор столичного університету “захистився” в УДУВГП

У передноворічні дні дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора технічних наук на засіданні спеціалізованої вченої ради УДУВГП захистив ректор Київського національного університету будівництва і архітектури Анатолій Тугай, голова ради ректорів вищих навчальних закладів Кисва.

Анатолій Тугай – відомий вчений у галузі водопостачання і гідраліки, автор понад 170 наукових праць, заслужений працівник освіти, академік ряду академій України, віце-президент спілки ректорів вищих навчальних закладів України. За його підручниками навчаються студенти усіх будівельних університетів, інститутів і технікумів України, а наукові розробки вченого впроваджуються у галузі водного господарства.

Докторська дисертація Анатолія Тугая стосувалася забезпечення

питною водою та використання для цього ресурсів підземних вод. На сьогодні нестача води відчувається дуже гостро, як населенням, так і на виробництві (зокрема, і в Рівненській області). У той же час розробка нових свердловин потребує великих капіталовкладень. Тому, на думку вченого, особливу увагу необхідно зосередити на відновленні та підвищенні продуктивності роботи вже існуючих свердловин. Це і є предметом наукових досліджень ректора КНУБА, які мають не лише наукове і практичне значення, а й соціальне, адже в результаті їх впровадження збільшується подача води і знижується концентрація в ній шкідливих забруднень заліза.

До речі, науковим консультантом пошуковця був випускник нашого навчального закладу – доктор технічних наук, професор, член-кореспондент Національної Академії наук Олександр Олійник.

Людмила БОРИСЕНКО.

Винахідники термінів

Винахід влучного слова і введення його в широкий вжиток – справа досить почесна і клопітна. Навіть відомі письменники вважали успіх на цьому тлі високою честю для себе. Так, І.С.Тургенев (1836-1881) пишався тим, що придумав слово “перспективи”, а П.Д.Боборикін (1836-1921) – автор більше 100 романів, повістей та п’єс, увів поняття “інтелігенція”.

Не менш почесним і тяжким є “винахід” термінів у науці, де дослідникам і першопрохідникам доводиться докладати значних зусиль, щоб знайти найбільш влучне слово для визначення не тільки нових понять та величин, але й цілих розділів і напрямків в науці.

Так, “гідродинаміку” – назву науки про рух нестисливих рідин – придумав у 1738 році петербурзький академік Даниїл Бернуллі (1700-1782), автор відомого “рівняння Бернуллі”, яке зв’язує швидкість потоку, тиск у ньому та висоту над площину порівняння і отримане ним в тому ж таки 1738 році.

І хоч наука про рух рідин і газів у трубах та каналах почала формуватися в часи “водопроводов, сработаних ще рабами Рима”, предмет її ясно визначився лише в другій половині XVII століття. Англійський фізик і хімік Роберт Бойль (1627-1691), автор книги “Хімік-скептик”, створив для неї ім’я “гіdraulіка”, утворивши його від двох грецьких слів: “гідро” – вода та “аулюс” – труба. Це був той самий Роберт Бойль, ім’я якого увічнене у відомому законі Бойля-Маріотта.

І, на закінчення, додамо, що широко розповсюджене слово “екологія”, яке означає науку про взаємодію рослинного і тваринного світу з навколошнім середовищем, запропонував німецький біолог – еволюціоніст Ернст Геккель (1834-1919), автор відомої книги “Світові загадки”.

Людмила ДАВИДЮК,
Катерина СІВАК,
студентки 4 курсу ІВГ.

“Олімпієць” з механічного факультету

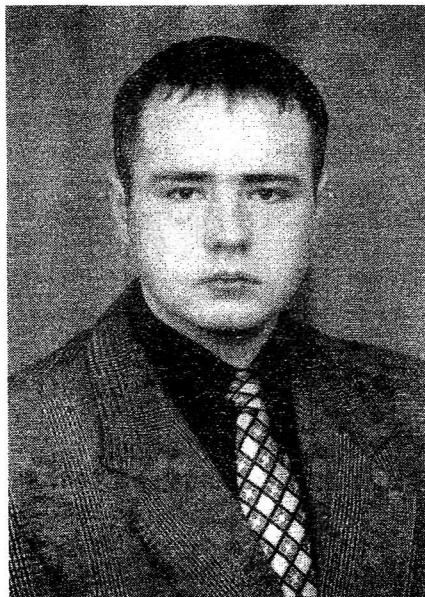
Студенти нашого університету завжди активно беруть участь у Всеукраїнських олімпіадах, і треба зауважити, що посідають досить гідні місця. В минулій олімпіаді серед призерів було найбільше студентів з механічного факультету. Це - Микола Стаков (теоретична механіка), Артем Климчук (нарисна геометрія), Руслан Величко (нарисна геометрія та геометричне моделювання на ПЕОМ), Юрій Войнович (підйомно-транспортні, будівельні, дорожні, меліоративні машини і обладнання) Юрій Пушкарьов (автомобілі та автомобільне господарство), Микола Кінах (геологія) та Богдан Мимоход (нарисна геометрія). У нього нам і вдалося взяти інтерв'ю.

- Богдан, розкажи як ти вчився в школі і чим цікавився?

- Я навчався в Рівненській школі №28, у математичному класі. Клас був сильний, тому необхідно було триматися певної планки успішності, щоб не було соромно перед вчителями і однокласниками. Паралельно відвідував екологічну школу при палаці дітей та молоді, так як мене завжди хвилювали питання екології, охорони навколишнього середовища.

- Після школи відразу вступив до нашого університету?

- Ні, спершу, закінчивши дев'ятий клас, я вступив до автотранспортного технікуму, навчався за спеціальністю “технічне обслуговування і ремонт двигунів та

автомобілів”. Вчився добре, тому що як відомо, те, що цікаво, дається легко. Після закінчення технікуму вирішив продовжити навчання за цим же напрямком. Вступив до УДУВГП на механічний факультет, спеціальність „Підйомно-транспортні, будівельні, дорожні, меліоративні машини і обладнання”. З першого курсу вчуся на п'ятірки, займаюсь громадською роботою – я

староста групи. Отримую персональну стипендію ректора. Неодноразово брав участь в універсіадах і Всеукраїнських олімпіадах.

- Розкажи детальніше, в яких студентських олімпіадах і з яким результатом ти брав участь, хто з викладачів допомагав готуватися?

- На передостанній Всеукраїнській олімпіаді з нарисної геометрії зайняв ІІ місце в основному заліку, а на останній - І місце в особистому заліку. Дуже допомогли мені підготуватися до олімпіад старший викладач кафедри нарисної геометрії Ірина Георгіївна Радонь і завідувач кафедри опору матеріалів Степан Іванович Мошинський, за що дуже вдячний їм.

- Які в тебе особисті захоплення, мрії, плани на майбутнє?

- Думаю, що продовжу вчитися в магістратурі, аспірантурі. Скоріше за все, залишуся працювати в університеті. Чому? Мені подобається займатися науковою діяльністю, працювати з літературою, спілкуватися зі студентами. Як механіка, звичайно, мене цікавить техніка і, насамперед, автомобілі. Вільний час, якщо він є, намагаюся присвятити друзям. Люблю подорожувати, мрію об'їхати якомога більше країн.

Наталія ПАРХОМЧУК.

Довкілля**Університет - науковий куратор заповідника**

Відбулася перша науково-технічна рада Рівненського державного природного заповідника.

В її роботі взяли участь викладачі нашого університету – професори М.Д. Будз та М.В. Корбутяк, а також науковий куратор заповідника доцент Ю.М. Грищенко.

Перед учасниками ради з доповіддю на тему “Стан та перспективи наукових досліджень у Рівненському природному заповіднику” виступив Ю.М. Грищенко. Доповідач звернув увагу на недостатній об’єм

наукових досліджень, неукомплектованість заповідника кадрами та необхідність збереження первинної наукової інформації.

На засіданні ради була представлена магістерська робота О.Ю. Мартинюк “Організація наукових досліджень в Рівненському природному заповіднику”, яка отримала схвалальні відгуки.

Обговорювалися також питання подальшої співпраці між Рівненським природним заповідником і УДУВГП.

Маргарита ЯКОВИЩИНА.

Представляємо

ТРИБУНА СТУДЕНТА

**АНДРІЙ ПЕТРОВИЧ
ПОГОРЕЛЯК**

28.10.1940 р. – 09.01.2003 р.

9 січня 2003 року раптово пішов із життя доцент кафедри інженерних конструкцій, кандидат технічних наук Андрій Петрович Погореляк.

Андрій Петрович народився 28 жовтня 1940 року в с. Широке Виноградівського району Закарпатської області.

Після закінчення школи, навчання в технічному училищі, служби в армії, А.П. Погореляк тісно пов'язав своє життя з нашим навчальним закладом. У 1962 році він вступив на гідромеліоративний факультет Українського інституту інженерів водного господарства. Після його закінчення працював асистентом та старшим викладачем. В 1981 році закінчив аспірантуру при

Громадські зв'язки

Міліція і студенти -партнери

У рамках „Програми розвитку партнерських відносин міліції з громадськістю” в університеті відбулася зустріч аспірантів та студентів (як українських, так і іноземних) з майором В.С. Булигою.

На зустрічі йшлося, насамперед, про роботу паспортно-іміграційної служби. Представник органів внутрішніх справ розповів про проблеми, які виникають у зв'язку з відміною обов'язкової прописки та заміні її на реєстрацію. Студенти дізналися також про режим проживання іноземних громадян в Україні та те, як можна отримати українське громадянство.

До речі, зараз в УДУВГП навчаються іноземні студенти та аспіранти з Росії, Білорусії, Вірменії, Китаю і Алжиру. У „водному” не так давно навчалося багато іноземних студентів, насамперед з Африки і

кафедрі інженерних конструкцій та захистив кандидатську дисертацію. В 1983 році йому присвоєно вчене звання доцента.

А.П. Погореляк – висококваліфікований викладач. Читав основний курс “Інженерні конструкції” для студентів спеціальності “Гідромеліорація” та “Конструкції з дерева та пластмас” для студентів спеціальності “Промислове та цивільне будівництво”. Він є автором навчального посібника та ряду методичних вказівок, опублікував близько 70 наукових праць. Як вчений активно займався науковими дослідженнями, надавав науково-практичну допомогу виробництву та керував науковою роботою студентів. Брав участь у роботі Північно-Західного відділення Академії будівництва України.

Андрій Петрович був яскравою неординарною особистістю, інтелігентною, з широким колом інтересів, доброзичливою, щирої душі людиною.

Світла пам'ять про Андрія Петровича завжди залишиться в наших серцях.

**Факультет будівництва та архітектури.
Кафедра інженерних конструкцій.**

Конференція з регіонального управління

22-23 травня відбудеться Всеукраїнська наукова конференція на тему: “Проблеми управління регіональним економічним і соціальним розвитком”, присвячена 10-річчю кафедри регіонального управління УДУВГП. Метою конференції є узагальнення результатів наукових досліджень вищих навчальних закладів України в галузі управління регіональним соціально-економічним розвитком; використання пропозицій вчених для обґрунтування заходів, спрямованих на виявлення резервів регіонального розвитку, покращенню життя людей.

Тематичні напрями роботи конференції – теоретичні основи управління соціально-економічним розвитком регіону, управління розвитком виробничої сфери, управління розвитком соціальної сфери, вдосконалення системи регіонального управління, організаційна та науково-методична підготовка фахівців для регіонального управління.

Матеріали на конференцію, оформлені відповідно до вимог, подавайте на кафедру регіонального управління Едуарду Анатолійовичу Зіню.

Історія навчання

Вічні студенти

Давньоукраїнські студенти навчалися в усіх престижних університетах тих часів. Писемні згадки про спудеїв з наших країв збереглися в архівах європейських країн.

Пізнавати вільні мистецтва їхали до Паризької Сорбони, юрисдикцію вивчали у Болоньї, медицину – у Палермо, з науковими засадами державного управління ознайомлювалися у Падуї і Krakovі, з універсальними знаннями – у Ростоці, Віттенберзі, Baselі, до філософії прилучалися у Грайсфальді та Римі.

Часом ліценціати інших університетів поспішали на курс до нового лектора, мандруючи через всю Європу, бо вважали його науку найсучаснішою. Траплялося і так, що студенти рушали за улюбленим професором з одного університету до іншого. Модно було, отримавши диплом магістра, повчитися ще в кількох університетах. Таким був стиль навчання. Певно, тоді й народився вираз «вічний студент».

Світлана АНДРОЩУК.

ТРИБУНА СТУДЕНТА

Чи вмієте ви спілкуватись

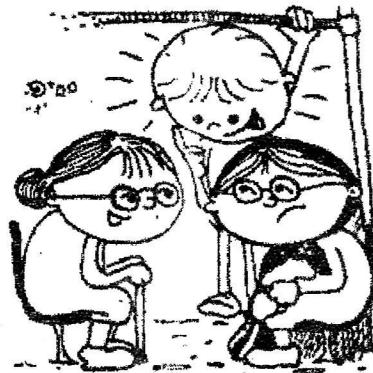
Якось Сент-Екзюпері зауважив, що найбільша у світі розкіш - це розкіш людського спілкування. Здавалось би, що тут надзвичайного? Захотів порозмовляти зі знайомим - зустрівся і наговорився вволю. Та не все так просто. Щоб відчути радість від спілкування, треба твердо усвідомити кілька правил.

Оскільки розмова передбачає хоч би двох учасників, то непристойно комусь одному узурпувати право голосу. Адже любителів поговорити завжди вистачає, а от люди, що вміють слухати, цінуються в товаристві.

Слід також пам'ятати, що дружня розмова - це не наукова дискусія, тому вона не вимагає максимально повного розгляду всіх зачеплень у ній тем. Коли один зі співрозмовників супроводжує свою розповідь дрібними деталями та нескінченними подробицями, у решти, зазвичай, на обличчі з'являється вираз покірної безнадійності. Італійці в таких випадках погладжують щоки, щоб перевірити, чи не виросла у них борода.

Не личить втрутатися і в розмову малознайомих чи незнайомих людей, навіть якщо вами керують благородні поривання підказати у трамваї бабусі (що скаржиться на нашестя тараканів) прочитаний, але так і невипробуваний вами спосіб боротьби з цією нечистю. Або ж так і кортить, зачувши у розмові якихось першокурсників знайоме прізвище викладача, додати й собі до його характеристики кілька емоційно забарвлених слів.

А взагалі, від комуніабельності до нав'язливості - часто лише один крок. Отож, уникайте подібної нав'язливості зі свого боку, пам'ятаючи слова Ларошфуко:

сказане до речі слово - велике мистецтво, а до речі промовчати - ще більше мистецтво.

Запам'ятайте ще кілька важливих правил:

- Намагайтесь завжди розмовляти чітко, спокійно і стримано, дивлячись в очі співрозмовникові.
- Визнати свою неправоту почесніше, аніж вперто наполягати на своєму помилковому твердженні.
- Поважайте чужу думку, але й майте свою.
- Щоб добре говорити, треба багато читати.
- Прямолінійні, будьте обережні на поворотах!
- Інтонація, без сумніву, - могутня зброя, але використовувати її слід обачно.
- Наш настрій в компанії перестас бути нашою монополією.

У товаристві не слід: «перемивати кісточки» знайомим; шепотіти на вухо сусідові, а потім удвох із загадковим

виразом обличчя голосно реготатися; перетворювати дружню зустріч на форум палкіх дискусій; використовувати святковий стіл як трибуну для демонстрації власної ерудиції; детально розповідати про своїх дітей, брак грошей та болячки; засмічувати свою мову словами-паризитами та лихословити.

Про лихослів'я - окремо. Є такий анекдот: якось один винахідник-раціоналізатор винайшов годинник, який реагував на матюки шляхом відхилення хвилинної стрілки на одну хвилину назад. Од працівники ЮНЕСКО вирішили з допомогою цього приладу з'ясувати, який народ найбільше лихословить. Встановили годинники у трьох солдатських казармах: французькій, німецькій та російській. Через кілька годин заходять до французів - їхній годинник став пізнити на 15 хвилин, заходять до німців - у них на 30 хвилин. Заходять до росіян - годинника нема. «У чому справа, де прилад?» - запитують старшину. «Викинули! І так холодно..., як в конюшні..., а ще цей... вентилятор .... як навіжений, ...крутиться».

Так ось, з сумом доводиться констатувати, що ми, українці, мабуть, вже перевершили усіх наших сусідів у частоті вживання ненормативної лексики. Одна наша викладачка, побувавши в Польщі, провела цікаві паралелі: «Проходжу коридорами Варшавського університету, прислухаюсь до розмов сучасних молодих людей, і виявлюю, що майже всі вони стосуються навчання. Проходжу нашим університетом і мимохід'чую таке, від чого в'януть вуха і виникає алергія до цього Храму науки». А це ж майбутня еліта нації...

Любов КІНДРАТОВИЧ.

KBN

До наступного туру

У Хмельницькому відбулася третя гра I туру KBN, в якій взяли участь команди з Вінниці, Тернополя, Хмельницького і Рівного.

Вже в дорозі команда УДУВГП "Без-ком" знайшла своїх прихильників завдяки веселому настрою, жартам та пісням. У готелі, де проживала наша команда до виступу, ми також не сумували, а знайшли нових друзів серед команд-учасниць, особливо зблизились з тернопільчанами. До початку чемпіонату програма команди "Без-ком" пройла два редактування під наглядом колишніх KBN-шкіл. І ось день виступу. Повний зал, достойні суперники - я це не виведе з рівноваги, не примусить хвилюватися? Але хороша підготовка і почуття гумору дали свій результат: наша команда вийшла в наступний тур чемпіонату. А попереду чекає наступний тур і необхідно працювати далі, не зупиняючись на досянутому.

Наталія БЕЗКОРОВАЙНА,
студентка ФЕЗ.

Спорт

Здоров'я дарує спартакіада

Триває спартакіада „Здоров'я”
серед викладачів і співробітників УДУВГП

З волейболу і шахів досить впевнено перемогу здобула команда ФМ, другу сходинку зайняла команда МФ і третіми стали АТТ. За ними місця розташувались наступним чином - ФБА, ІВГ, ФПМ, ЕФ. Кращим гравцем турніру визнано гравця команди ФМ Б. Короля.

У змаганнях з шахів перше місце зайняла команда ФЕ в складі І. Демчика, А. Гіроля, О. Кушніра, С. Водяної - викладачів кафедри вищої математики. Друге місце посіла команда механічного факультету, третє - Інституту водного господарства, наступні місця - за ФМ, АТТ, ФПМ, ФБА. Команди-переможці

нагороджені кубками і дипломами, а призери - дипломами відповідних ступенів.

Чемпіонами університету з шахів в особистому залику стали доцент кафедри вищої математики І. Демчик, співробітник АТТ Ю. Пінчук, а також Д. Процик з команди МФ. Чемпіонкою УДУВГП серед жінок в особистому залику - М. Галанзовська, кафедра теоретичної механіки.

Попереду змагання в залік спартакіади „Здоров'я” з армспорту, настільного тенісу і міні-футболу.

Анатолій ПАСЕВІЧ,
голова спортивного клубу.